

Forskrift om skoleregler og skoledemokrati for kommunale grunnskoler, Tromsø kommune

Fastsatt av Tromsø kommunestyre (dato) med hjemmel i lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 10-7.

Kapittel 1 - Almennelige bestemmelser

§ 1-1 Formål

Skolereglene skal bidra til et trygt og godt skolemiljø, der alle elever trives, lærer og utvikler seg. Reglene skal hjelpe oss til å vise respekt for hverandre og ta medansvar for et godt læringsmiljø.

Skolen samarbeider med elever og foreldre for å nå disse målene. Reglene gjør det tydelig hva skolen forventer av elevene, og hvordan vi sammen kan skape et inkluderende og trygt fellesskap gjennom medvirkning og medansvar.

Skolereglene hjelper oss til å behandle hverandre med respekt og viser hva som skjer hvis vi bryter dem.

Elevene har vært med på å lage reglene, og reglene skal ivareta elevenes rettigheter og plikter.

I alle saker som blir håndtert etter denne forskriften, skal hensynet til elevens beste være et grunnleggende hensyn. Skolen skal ivareta elevene sin rett til å bli hørt i alle saker som angår dem.

§ 1-2 Skolens ansvar for å gjøre skolereglene tilgjengelig og kjent

Skolen skal sørge for at elever og foreldre både kjenner til skolereglene og skolen sine lokale regler. Rektor har ansvar for at skolereglene ligger tilgjengelig på skolens hjemmeside.

§ 1-3 Hvem skolereglene gjelder for

Skolereglene gjelder for alle kommunale grunnskoler i Tromsø kommune. Skolereglene omfatter også spesialskoler/-avdelinger og kulturskolen så langt de passer. For leksehjelptiden og skolefritidsordningen (SFO) fastsetter skolene egne regler. På enkelte områder kan reglene for SFO og leksehjelp samsvare med skolereglene, men det er ikke hjemmel for sanksjoner som bortvisning i disse tilbudene.

Forskriften retter seg hovedsakelig mot elever, men vil også være viktig for rektor, ansatte og foreldre.

§ 1-4 Når skolereglene gjelder

Reglene gjelder i skoletiden, når skolen har ansvar for elevene. Dette inkluderer både skolens område, digitale arenaer og opplæring utenfor skolen, som leirskole og skoleturer. Skolereglene gjelder også for bruk av skolens digitale løsninger.

Skolereglene gjelder på skoleveien. Hvis det skjer brudd på reglene der, samarbeider skolen med foreldre for å følge opp saken.

Oppførsel utenfor skoletiden kan omfattes av skolereglene dersom den påvirker skolemiljøet, for eksempel på skoleveien eller i digitale fora der skolen er involvert.

§ 1-5 Lokale skoleregler

Den enkelte skole kan lage egne regler tilpasset lokale forhold. Disse skal presisere, men ikke være i strid med denne forskriften. Hvis det oppstår motstrid, er forskriften overordnet de lokale reglene.

Rektor fastsetter lokale regler etter medvirkning fra elever og foreldre.

Kapittel 2 - Organisering av skoledemokratiet

§ 2-1 Skoledemokratiet

Skolereglene setter rammer for hvordan skoledemokratiet skal ivaretas.

Skolen skal legge til rette for elevdemokrati og sørge for at elever får mulighet til å medvirke i saker som angår dem.

Skolene skal sikre at både elever og foreldre får mulighet til å medvirke og ta medansvar for skolemiljøet gjennom råd og utvalg nevnt i §§ 2-2 til 2-4.

§ 2-2 Elevråd

Hver skole skal ha et elevråd valgt av elevene. Elevrådet skal gi elevene en stemme i saker som påvirker skolemiljøet og læringshverdagen.

§ 2-3 Foreldrenes arbeidsutvalg

Hver skole skal ha et arbeidsutvalg valgt av foreldrene. Dette utvalget skal bidra til samarbeid mellom hjem og skole.

§ 2-4 Samarbeidsutvalg

Skolen skal ha et brukerorgan der både ansatte, skoleledelsen, elever og foreldre er representert. Dette utvalget er et rådgivende organ som kan uttale seg om alle saker som gjelder skolen og skolemiljøet. Skolen har ansvar for å etablere og legge til rette for dette samarbeidet.

Kapittel 3 – Orden

§ 3-1 Definisjon av god orden i skolen

God orden i skolen betyr at du som elev møter punktlig, forberedt og følger opp skolearbeidet ditt. Samtidig skal du være oppmerksom i timene uten å være på sosiale media, spillplattformer eller forstyrre undervisningen.

§ 3-2 Krav til elevene

Som elev skal du:

- a) Møte presis til undervisning og avtaler.
- b) Ha med nødvendige læremidler og utstyr.
- c) Følge med på ukeplaner og beskjeder fra skolen.
- d) Gjøre skolearbeid til avtalt tid. Ta kontakt med faglærer hvis dette ikke kan overholdes.
- e) Ta vare på egne, andre sine og skolens eiendeler.
- f) Bidra til å holde skolens område inne og ute rent og ryddig.
- g) Følge skolens regler for bruk av mobiltelefon og smartklokke – mobilen skal være avslått eller levert inn etter skolens bestemmelser.

Kapittel 4 – Oppførsel

§ 4-1 Definisjon av god oppførsel

God oppførsel betyr å være hyggelig og høflig mot andre, vise respekt for mennesker og eiendeler, og bidra til et trygt og inkluderende læringsmiljø. Ingen skal oppleve mobbing, trusler eller krenkelser – verken fysisk, verbalt eller digitalt.

§ 4-2 Krav til elevene

Som elev skal du:

- a) Vise respekt og omtanke:
 - Være snill, høflig og inkluderende.
 - Snakke på en hyggelig måte og unngå stygg språkbruk.
 - Vise respekt for medelever, ansatte og skolens utstyr.
- b) Bidra til et trygt og godt skolemiljø:
 - Ikke mobbe, true eller krenke andre, verken fysisk, verbalt eller digitalt.
 - Praktisere nettvett og ikke dele bilder, videoer eller lydopptak av andre uten samtykke.
 - Ikke oppsøke eller spre innhold av krenkende, rasistisk eller pornografisk karakter.
- c) Ta ansvar for egen læring og skolehverdag:
 - Delta i opplæringen og følge skolens regler.
 - Rette seg etter beskjeder fra ansatte.
 - Ikke jukse eller plagiere.
 - Ikke forlate skolens område uten lov.
- d) Ta avstand fra vold og skadelige handlinger:
 - Ikke bruke, oppbevare, selge eller være i besittelse av snus, tobakk, sigaretter, e-sigaretter, alkohol, narkotika eller andre rusmidler.
- e) Følge skolens regler for medbrakte ting:

- Ikke ta med dyr uten spesiell tillatelse

Kapittel 5 - Vurdering i orden og oppførsel

§ 5-1 Formålet med vurdering i orden og oppførsel

Formålet med vurdering i orden og oppførsel er å fremme sosial læring, bidra til et trygt og godt skolemiljø og gi informasjon om elevens orden og oppførsel.

§ 5-2 Vurdering

Skolereglene er grunnlaget for vurdering i orden og i oppførsel, jf. opplæringslova § 10-7.

Vurdering i orden bygger på om eleven opptrer i samsvar med kapittel 3 om orden i denne forskriften. Vurdering i oppførsel bygger på om eleven opptrer i samsvar med kapittel 4 om oppførsel i denne forskriften.

Vurderingen i orden og oppførsel skal ta hensyn til den enkeltes forutsetninger. Kompetanse i fag skal ikke trekkes inn i vurderingen.

Enkelthendelser skal ikke tillegges avgjørende vekt med mindre de er særlig klanderverdige eller grove.

Jf. Opplæringsforskrifta [§ 9-2. Formålet med og grunnlaget for vurdering i orden og i oppførsel](#)

Kapittel 6 - Tiltak ved brudd på skolereglene

§ 6-1 Forebygging

Kommunen har et ansvar for å forebygge regelbrudd og uønskede situasjoner. Skolen, leksehjelpen og skolefritidsordningen skal derfor drive et kontinuerlig og systematisk arbeid for å unngå brudd på skolereglene.

§ 6-2 Vilkår og vurdering

Tiltak kan kun iverksettes dersom en elev bryter skolens fastsatte regler.

I vurderingen av hvilke tiltak som er hensiktsmessige, skal det legges vekt på elevens alder og forutsetninger for å forstå konsekvensene av regelbruddet.

Konsekvensene skal stå i rimelig forhold til regelbruddet. Langvarig inndragning av gjenstander - for eksempel en hel dag - bør praktiseres med varsomhet.

§ 6-3 Tiltak

Dersom en elev bryter skolereglene, kan skolen benytte følgende tiltak:

- a) Samtale med lærer eller kontaktlærer:

- Eleven får en forklaring på regelbruddet og hvorfor reglene er viktige.
- b) Varsling til foreldre ved alvorlige eller gjentakende regelbrudd.
- c) Tiltak for å rette opp i situasjonen:
 - Eleven kan bli pålagt å bidra til å rette opp konsekvensene av regelbruddet, for eksempel rydde opp etter seg, reparere skade eller be om unnskyldning.
- d) Inndragning eller midlertidig beslag av gjenstander:
 - Skolen kan inndra gjenstander som ikke er tillatt eller forstyrrer undervisningen.
 - Gjenstander som mobiltelefoner, sigaretter eller snus kan inndras som et tiltak ved brudd på skolereglene. Varigheten av inndragningen må vurderes ut fra alvorligheten av regelbruddet og forstyrrelsen av undervisningen.
 - Bruk av makt for å inndra en gjenstand er i utgangspunktet ikke lov.
- e) Midlertidig bortvisning
 - Ved alvorlige regelbrudd kan eleven bortvises midlertidig etter vedtak fra rektor, jf. opplæringsloven §13-1.
 - Hva som regnes som «alvorlige» brudd, må vurderes skjønnsmessig. Dette vil i stor grad være en skolefaglig vurdering.
 - En elev kan ikke bortvises dersom mindre inngripende tiltak er tilstrekkelige. Mindre inngripende tiltak kan for eksempel være pedagogiske eller ordensmessige tiltak, som at to elever ikke lenger får sitte ved siden av hverandre. Det kan også være at eleven har behov for tilpasninger i opplæringen, eventuelt vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring. Bortvisning kan ikke benyttes som erstatning for manglende tilrettelegging i form av tilpasset opplæring eller individuelt tilrettelagt opplæring.
- f) Pålagt skolebytte
 - Dersom en elevs oppførsel i alvorlig grad går ut over tryggheten eller læringen til andre elever, kan kommunen fatte vedtak om overføring til en annen skole, jf. opplæringsloven § 13-2. Mindre inngripende tiltak skal alltid vurderes først, og skolebytte kan ikke gjennomføres dersom det medfører at eleven må flytte hjemmefra eller får en uforsvarlig skoleskyss. Myndigheten til å fatte vedtak om skolebytte kan ikke delegeres til den enkelte skole.

§ 6-4 Gjennomføring av tiltak

Tiltakene skal gjennomføres på en måte som ivaretar elevens rettssikkerhet og bidrar til et trygt og godt skolemiljø.

Et tiltak bør gjennomføres så raskt som mulig etter regelbruddet.

§ 6-5 Forsentkomming og registrering av fravær

Dersom en elev kommer inntil 15 minutter etter at en undervisningsøkt har startet, regnes dette som forsentkomming. Forsentkomming kan påvirke vurderingen i orden.

Dersom en elev kommer mer enn 15 minutter for sent, registreres dette som én time fravær, uavhengig av undervisningsøktens varighet.

Hvis forsentkommingen skyldes forhold utenfor elevens kontroll, for eksempel en forsinket buss, registreres verken forsentkomming eller fravær.

§ 6-6 Håndtering av inndratte eller beslaglagte gjenstander

Hvis skolen har inndratt eller beslaglagt farlige, uønskede eller ulovlige gjenstander i tråd med § 6-4 bokstav d, skal gjenstandene håndteres slik:

- a) Ulovlige gjenstander og rusmidler, som våpen og narkotika, skal overleveres til politiet.
- b) Umyndige elever som får alkohol eller tobakk inndratt, har ikke rett til å få dette tilbake. Gjenstandene skal leveres til elevens foreldre.

§ 6-7 Fysiske inngrep for å avverge skade

Dersom ingen andre tiltak er tilstrekkelige, kan ansatte i skolen, leksehjelpen eller skolefritidsordningen gripe inn fysisk for å hindre at en elev:

- a) Skader en annen person eller setter seg selv i fysisk fare
- b) Påfører skade på eiendom
- c) Utviser en atferd som er sterkt fornedrende for seg selv

Fysiske inngrep skal være minst mulig inngripende og stå i rimelig forhold til situasjonen, jf. opplæringsloven § 13-4.

Vanlig fysisk samhandling mellom voksne og barn de har omsorg for, regnes ikke som fysiske inngrep.

§ 6-8 Meldeplikt og dokumentasjon ved fysiske inngrep

Alle fysiske inngrep skal dokumenteres. Skolen skal lage en kort beskrivelse av hendelsen, hva som ble gjort, og elevens syn på saken. Dersom en ansatt har brukt fysiske inngrep etter § 13-4, skal dette meldes til rektor. Rektor skal varsle elevens foreldre. Dersom det er brukt fysiske inngrep flere ganger mot samme elev, eller inngrepet er særlig alvorlig, skal rektor også melde fra til kommunen, jf. opplæringsloven § 13-5.

§ 6-9 Straffbare forhold

Straffbare forhold som skjer på skoleområdet, bør meldes til politiet. For mindre alvorlige forhold må det vurderes konkret om politimelding er hensiktsmessig. Uavhengig av en melding, skal skolen vurdere saken opp mot skolereglene og vurdere hvordan den skal følges opp videre med eleven.

Skolen har ikke myndighet til å utføre etterforskning eller ransaking av elevers eiendeler. Slike tiltak håndteres av politiet, som følger de straffeprosessuelle reglene for tvangsmiddelbruk.

Kapittel 7 - Elevenes rettigheter

§ 7-1 Innledning

At du - som elev - har rettigheter betyr at det er noe du har lov til å gjøre, eller noe noen voksne i Tromsøskolen skal sørge for at du får. Rettighetene dine skal hjelpe deg med å ha det best mulig.

§ 7-2 Rettigheter

Du – som elev – har rett til å ha det trygt og godt, og du har rett til å bli behandlet respektfullt av alle voksne og andre elever på skolen. Du har også rett til å si din mening, og de voksne skal lytte til hva du mener. Du har også rett på en rettferdig behandling dersom skolereglene brytes.

Du trenger å ha det bra, og lære godt på skolen. Voksne i Tromsøskolen skal derfor; sørge for arbeidsro slik at du får jobbet med skolearbeidet, legge til rette for at gode vennskap kan oppstå, sette av tid til å leke og sørge for at du får hjelp dersom noe er vanskelig.

Kapittel 8 – Elevenes plikter

§ 8-1 Innledning

Som elev har du også noen plikter, dette betyr at det er noen ting du må gjøre.

§ 8-2 plikter

Du – som elev - må følge skolereglene. Du må være snill mot andre, følge med i undervisningen og hjelpe til med arbeidsro i timene. Vi må alle, både voksne og du som elev, jobbe sammen for å lage et trygt og hyggelig skolemiljø.

Som elev plikter du også å respektere medelever og ansatte, samt delta aktivt i opplæringen. Plikta til å delta aktivt i opplæringen kan for eksempel innebære at du skal møte punktlig til timene, utføre oppgaver, levere innleveringer og være oppmerksom i timene uten å være på sosiale medier eller forstyrre undervisningen.

Kapittel 9 – Saksbehandling

§ 9-1 Elevens rett til å bli hørt

Før det blir tatt en avgjørelse om tiltak eller reaksjon, har eleven rett til å bli hørt. Hvor omfattende dette skal være, vil variere med alvorlighetsgraden av regelbruddet, men eleven skal uansett få mulighet til å fremme sin side av saken.

§ 9-2 Saksbehandlingsregler

Før tiltak eller reaksjoner igangsettes skal skolen opplyse saken, og hensynet til elevens beste skal være et tungtveiende hensyn i vurderingen.

Alvorlige tiltak skal dokumenteres skriftlig og meddeles foreldre.

De mest alvorlige sanksjonene for brudd på skolereglementet vil være avgjørende for elevenes rettigheter og/eller plikter. Dersom alvorlige sanksjoner skal igangsettes må det derfor fattes enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2b og kapittel IV til VI.

Følgende sanksjoner vil kreve at enkeltvedtak fattes:

- a) Bortvisning for én dag eller mer.
 - På grunn av det korte tidsperspektivet ved bortvisning må skolen som hovedregel tillate muntlig klage på slike enkeltvedtak, for eksempel per telefon. Dette er nødvendig for å sikre eleven og foreldre en reell klagerett i bortvisningssaker. Dersom vedtaket påklages muntlig, må skolen nedtegne klagen skriftlig.
- b) Pålagt skolebytte
 - Dersom en elev flyttes til en annen skole av hensyn til de andre elevene, vil dette være et tiltak som er så inngripende at skoleeier må fatte et enkeltvedtak, jf. § 13-2.

Statsforvalteren er klageinstans for enkeltvedtak etter opplæringsloven.

§ 9-3 Samarbeid mellom skolen og hjemmet

Det er viktig å opprettholde et godt samarbeid mellom skolen og hjemmet, og skolen skal samarbeide med foreldrene om elevens opplæring. Selv om et tiltak ikke krever enkeltvedtak, bør skolen derfor informere foreldrene om hendelsen og reaksjonen som er benyttet.

Kommunen skal gi elevene og foreldrene den informasjonen de har behov for, blant annet om opplæringen, den enkelte elev, skolemiljøet, skolereglementet og de øvrige rettighetene og pliktene elevene har.

Kapittel 10 Delegering og ikrafttreden

§ 10- 1 Delegering av myndighet til skolene

Rektor har ansvar for å håndheve skolereglene i tråd med forskriften.

§ 10- 2 Ikrafttreden

Denne forskriften trer i kraft 1. august 2025. Samtidig oppheves FOR-2024-06-19-1459 – Forskrift om skoleregler og skoledemokrati for kommunale grunnskoler, Tromsø kommune, Troms.